

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobce: nezl. J. P. T., narozen X,
zastoupen A. T., nar. X
oba bytem X,
právně zastoupen advokátkou Mgr. Petrou Severovou,
se sídlem 5. května 163, 356 01 Sokolov,

proti

žalovanému: Ministerstvu práce a sociálních věcí,
se sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 00 Praha,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 2. 2021, č. j. MPSV-2021/30179-915,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 2. 2021, č. j. MPSV-2021/30179-915 se zrušuje a věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému.
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 10.623,80 Kč, k rukám právního zástupce žalobce, a to do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou domáhal zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce České republiky –

Shodu s prvopisem potvrzuje M. K.

krajské pobočky v Karlových Varech ze dne 14. 12. 2018 čj. 99564/2018/SOK, kterým byl žalobci odejmut příspěvek na péči ode dne 1. 11. 2018.

2. Žalobce v žalobě tvrdil, že nemohla být kompetentně posouzena jeho schopnost zvládat základní životní potřeby, neboť při osobním vyšetření by posudková komise nemohla dospět k závěrům, ke kterým dospěla. Postup sociální pracovnice dne 23. 8. 2018 byl podle žalobce nesprávný a posudková komise proběhla během 10 minut a na základě toho byl odebrán příspěvek na péči pobíraný od 2015. Žalobce tvrdil, že mu nebyla umožněna osobní účast při posledním jednání komise, ačkoliv o ni výslovně požádali, a tak nemohla být kompletně posouzena žalobcova schopnost zvládat základní životní potřeby. K tomu žalobce navrhl v žalobě svůj výsledek.
3. Žalobce poukázal na to, že žalobu podal již 13. 4. 2021 pod nesprávným označením kasační stížnost, v níž uvedl, že na pozvánce k posudkové komisi bylo napsáno, že by měli koukat na epidemickou situaci a svou osobní účast zvážit, tak to udělali, omluvili se telefonicky a mysleli, že to posudková komise pozastaví a počká, až se ekonomická situace zlepší a že budou pozváni později, což se nestalo, naopak bylo vše zamítnuto bez prošetření, věci se posudková komise nezabývala důkladně a nebrala vůbec v úvahu zdravotní stav jeho syna. Žalobce žádal, aby mu znovu byla dána možnost osobního vyšetření před komisí.
4. V doplnění žaloby ze dne 11. 10. 2021 žalobce uvedl, že žalovaný překročil meze správního uvážení a nevypořádal se s pokyny, které mu byly uloženy rozhodnutím Krajského soudu v Plzni č. j. 16Ad 73/2019-43 ze dne 27. 8. 2020. Žalovaný pouze přistoupil k vypracování nového posudku Posudkové komise, avšak v rozhodnutí se opětovně nezabývá tím, zda žalobce pro svou poruchu pozornosti je schopen rozpoznat, provést a zkontrolovat správnost zvládnutí tělesné hygieny ve společensky přijatelném standardu. Toto by byl schopen žalovaný zjistit pouze osobním kontaktem se žalobcem. Posudková komise opakovaně přijala své závěry z roku 2016, aniž by přistoupila k doplnění aktuálních lékařských zpráv, byť například od pediatra žalobce. Podle žalobce uvádí, že žalovaný nesprávně určil, že u žalobce nejde o osobu do 18-ti let věku, která se podle ustanovení § 8 odst. 1 zákona o sociálních službách, považuje za závislou na pomoci jiné osoby. Žalobce je přesvědčen, že postupem žalovaného bylo porušeno ust. § 8 odst. 1 zákona č. sociálních službách, v platném znění s ohledem na povrchní a nedostatečné zkoumání zdravotního stavu žalobce a jeho závislosti na druhé osobě. Posudková komise neprovedla osobní vyšetření žalobce, vycházela z listinných zpráv o zdravotním stavu žalobce a dále ze sociálního šetření ze dne 23. 8. 2018. Žalobce nebyl v rámci probíhajícího řízení ani jednou vyšetřen odborným posudkovým lékařem, pouze byl jednou v kontaktu se sociální pracovnicí v místě bydliště. Posudková komise, která vypracovala poslední posudek, rozhodla pouze na základě listinných podkladů. Přitom povaha onemocnění stěžovatele vyžadovala osobní vyšetření posudkovou komisí. Neprovedení osobního vyšetření žalobce posudkovou komisí v dané věci vzhledem k absenci komplexního vyšetření žalobce se zaměřením na vliv psychického onemocnění na zvládání základních životních potřeb, zakládá vadu řízení spočívající v neúplně zjištěném skutkovém stavu. Žalobce odkazuje na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2011, č. j. 4 Ads 82/2011 -7, podle něhož „přímé osobní vyšetření posuzované osoby lékařem okresní správy sociálního zabezpečení a posudkovou komisí by mělo být pravidlem“. Pokud by osobní vyšetření posuzované osoby nemohlo přinést změnu ve zjištěném stavu, není nutné takové vyšetření provést. Vyšetření posuzovaného při jednání komise je však základním prostředkem pro zjištění skutkového stavu. Žalobce namítá, že pokud žalobce nebyl ze strany odborné

posudkové komise osobně a bezprostředně vyšetřen, nemohl odvolací orgán bez vyhodnocení dalších důkazů objektivně rozhodnout. Závěry posudkové komise jsou v podstatě postaveny na zcela stejných podkladech, které vedly ke zrušení rozhodnutí správního orgánu ve věci vedené Krajským soudem v Plzni pod sp. zn. 16 Ad 73/2019. Posudek, na základě kterého žalovaný rozhodl o odvolání žalobce, není úplný a přesvědčivý, jestliže se řádně nevypořádal s dopadem psychického onemocnění na schopnost žalobce zvládat základní životní potřeby. Žalovaný opakovaně odkazuje na závěry posudkové komise, aniž by zdůvodnil, proč považuje jako nadhodnocené nezvládání tělesné hygieny žalobce, když bez pomoci pečující osoby není schopen ani v současné době se sám umýt, vyčistit zuby, zajistit řádnou hygienu. Žalobce pro své psychické onemocnění není schopen zvládat základní životní potřeby, a to minimálně: oblékání a obouvání (žalobce není schopen vybrat si oblečení a obutí přiměřené okolnostem, rozeznat rub a líc oblečení a správně je vrstvit, obouvat se, manipulovat s oblečením v souvislosti s denním režimem), péče o zdraví (žalobce není schopen dodržovat stanovený léčebný režim, provádět stanovené preventivní, léčebné a léčebně rehabilitační a ošetrovatelské postupy a opatření a používat k tomu potřebné léky nebo pomůcky, rozpoznat zdravotní problém a v případě potřeby vyhledat nebo přivolat pomoc), osobní aktivity (žalobce není schopen navazovat kontakty a vztahy s jinými osobami, plánovat a uspořádat osobní aktivity, styku se společenským prostředím, stanovit si a dodržet denní program, vykonávat aktivity obvyklé věku a prostředí, například vzdělávání, volnočasové aktivity, vyřizovat své záležitosti), tělesné hygieny (žalobce není schopen dodržovat tělesnou hygienu, mýt si a osušovat si jednotlivé části těla, provádět celkovou hygienu, provádět ústní hygienu). Lékařské zprávy, které měla posudková komise k dispozici, neobsahují žádné informace o tom, jakým způsobem zdravotní stav žalobce ovlivňuje život žalobce a s tím související zvládání základních životních potřeb. Žalobce navrhl provést důkazy zprávami posudkových lékařů, výsledkem posudkových lékařů, výsledkem ošetřujícího psychologa Mgr. R. K., X, výsledkem ošetřující lékařky MUDr. B. S., se sídlem X, výsledkem dětské lékařky MUDr. M. K., X, výsledkem opatrovníka žalobce A. T..

5. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl zamítnutí žaloby s tím, že PK MPSV měla v úmyslu osobně vyšetřit žalobce, neboť žalovanému dne 16. 11. 2020 sdělila, že psychiatrická komise bude zasedat dne 26. 11. 2020. V posudku ve věci vydaném PK MPSV uvedla zhodnocení zdravotního stavu a funkčního postižení odborným pediatrem, MUDr. T. V., Pediatrická klinika FN Plzeň: „*Posuzovaný se nedostavil s peč. osobou k jednání komise, ač byl řádně a opakovaně pozván, a to z důvodu epidemiologické situace.*“ Žalovaný měl za to, že on i PK MPSV v řízení o příspěvku na péči postupovali v souladu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 09. 2011. Ze strany PK MPSV byly konány úkony k tomu, aby byl žalobce osobně ze strany PK MPSV vyšetřen, tento se však nedostavil. Dle daného rozsudku soudu není znemožněno vyhodnotit stupeň závislosti konkrétní fyzické osoby v souladu se zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, bez osobního vyšetření konkrétní fyzické osoby. Žalovaná si plně uvědomuje, že především v období kulminace onemocnění Covid-19 bylo cestování a sociální kontakty problémové a de facto zdraví ohrožující, přesto bylo nutné, aby PK MPSV pokračovala i v tomto období v posuzování stupňů závislosti fyzických osob. Podle žalovaného z rozsudku Krajského soudu v Plzni jednoznačně nevyplývá, že by lékařské zprávy, ze kterých PK MPSV vycházela, byly nedostatečné. PK MPSV měla při svém rozhodování k dispozici nejen zdravotní dokumentaci praktické dětské lékařky MUDr. K., ale také

lékařské zprávy od odborných lékařů. PK MPSV vycházela z lékařských zpráv, které byly doloženy právě žalobcem. Vycházela tedy i z podkladů, které právě žalobce považoval za důležité. Podle žalovaného PK MPSV měla v úmyslu žalobce osobně vyšetřit při jednání, avšak toto nebylo uskutečněno z důvodu nedostavení se ze strany žalobce.

6. O věci samé rozhodl soud bez jednání podle § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, (dále jen s.ř.s.), neboť s tím žalobce i žalovaný souhlasili.
7. Žalobu soud neshledal důvodnou.
8. Krajský soud v Plzni rozhodoval v této věci již jednou, a to v rozsudku ze dne 27. 08. 2020, č. j. 16 Ad 73/2019-43, kde odůvodnění zvládnutí základní životní potřeby tělesná hygiena bylo důvodem pro zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 06. 2019. č. j. MPSV-2019/128068-915: „Rozhodnutí žalovaného a posudek posudkové komise ze dne 25. 4. 2019 neposkytují dostatečnou oporu pro závěr, že žalobce zvládá základní životní potřebu tělesné hygieny. Za schopnost zvládat tuto potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna 1. použít hygienické zařízení, 2. dodržovat tělesnou hygienu, mýt si a osušovat si jednotlivé části těla, 3. provádět celkovou hygienu, 4. česat se, provádět ústní hygienu, holit se. Podle zprávy sociálního šetření ze dne 23. 8. 2018 se žalobce koupe sám s dohledem, ale neumyje se dobře. Babička jej proto musí ještě umýt, což vede k hádkám. Zuby čistí babička, musí to stále připomínat. Žalobce tvrdil, že si hlavu umývá sám, babička uvedla, že ji umývá ona. Tato zjištění posudková komise hodnotila tak, že ani to nepředstavuje mimořádnou péči. Její úvahu je zřejmě nutné vnímat společně s vymezením se vůči původnímu posudkovému závěru z roku 2016, vůči němuž komise uvedla, že i u 8letého dítěte musí pečující osoba dohlížet nad zvládnutím celkové hygieny. Toto hodnocení pak žalovaná bez dalšího převzala. Taková úvaha však není dostatečná, protože nereaguje na konkrétní skutkový stav, který plyne ze sociálního šetření. Podle něj babička žalobce nad zvládnutím celkové hygieny nejen dohlíží, ale musí ji v části aktivně provádět: doumytí těla, celkové umytí zubů a zřejmě i mytí hlavy. V rozhodnutí žalovaného pak zcela absentuje úvaha, v jakém rozsahu, intenzitě či náročnosti je třeba věnovat péči zdravé fyzické osobě téhož věku. Například podle přílohy instrukce náměstkyně pro řízení sekce sociálně pojistných systémů č. 15/2016 je dítě starší 7 let schopno základní životní potřebu tělesné hygieny zvládat, tj. zřejmě zvládat s dohledem či mírnou dopomocí. To však není případ žalobce. Z obsahu spisu, úvah žalované či úvah posudkové komise tak nelze zjistit, zda je žalobce pro svou poruchu pozornosti schopen rozpoznat, provést a zkontrolovat správnost zvládnutí tělesné hygieny ve společensky přijatelném standardu a zda je nepochybně zvýšená péče ze strany babičky pouze zvýšená, nebo podstatně přesahuje péči poskytovanou osobě téhož věku.
9. Na základě tohoto rozsudku požádal žalovaný dne 18. 09. 2020 PK MPSV o posouzení stupně závislosti žalobce.
10. Z informace MPSV ze dne 30. 9. 2020 zaslané zástupkyni žalobce vyplývá, že obsah podkladů PK MPSV „vede k důvodnému předpokladu, že PK bude moci zdravotní stav dítěte objektivně posoudit i bez osobní účasti. Pokud by se při jednání PK přesto výjimečně ukázalo, že zdravotní stav dítěte je třeba pro účely posouzení došetřit, mohli byste být dodatečně vyzváni k některé formě součinnosti s tím, že byste byli povinni výzvě vyhovět podle zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.“
11. Následně dne 15. 1. 2021 vyzvala PK MPSV žalobce a jeho zástupkyni k účasti na jednání

PK MPSV dne 2. 2. 2021 v 9:30 hod s tím, že PK se bude zabývat posouzením zdravotního stavu dítěte. V pozvánce se také uvádí, aby zástupkyně žalobce, pokud v účasti brání vážné důvody nebo dítě není schopno cesty pro svůj zdravotní stav, toto neprodleně sdělila písemně nebo telefonicky. Dále se uvádí: „Zvažte svou účast i z důvodu epidemiologické situace.“

12. Z napadeného rozhodnutí vyplývá, že dne 15. 1. 2021 byla zástupci žalobce zaslána pozvánka k jednání PK MPSV. Ačkoliv byl žalobce se zástupcem řádně pozván, telefonicky se omluvili, z důvodu epidemiologické situace a nařízení vlády. PK MPSV měla podle žalovaného dostatečnou zdravotní dokumentaci pro projednání věci bez osobní účasti žalobce.
13. Soud se s tímto hodnocením žalovaného neztotožňuje.
14. Soud vyhodnotil způsob, jakým se žalovaný pokusil splnit pokyny soudu obsažené v předchozím rozsudku, jako zcela zmatečný a nedostačující. Je pravdou, že soud neuložil žalovanému výslovně, aby se žalobce zúčastnil jednání posudkové komise. Za daných konkrétních okolností nelze však tvrdit, že účast žalobce vlastně nebyla nutná.
15. Žalovaný nejprve informoval žalobce, že bude opatřen doplňující posudek PK MPSV bez účasti žalobce, a pouze pokud by se výjimečně ukázalo, že zdravotní stav dítěte je třeba došetřit, bude žalobce k účasti vyzván. Následně žalobci (prostřednictvím jeho zástupkyně) právě taková výzva byla zaslána, z čehož lze jednoznačně dovodit, že nastala podle žalovaného ona výjimečná situace, kdy je nutné posoudit zdravotní stav žalobce osobně (zejména v PK přítomným psychiatrem).
16. V takovém případě nelze akceptovat skutečnost, že žalobci bylo zasláno poměrně nejasné předvolání k jednání PK. Na jedné straně žalobce byl vyzván k účasti na jednání komise s tím, že pouze pokud by mu bránily vážné důvody, má se písemně či telefonicky omluvit. K této formulaci však byla přidána navíc věta, aby zvážil svou účast i z důvodu epidemiologické situace.
17. Zástupkyně žalobce při jednání soudu uvedla, že se řídila uvedenými pokyny na pozvánce a telefonicky se omluvila z důvodu epidemiologické situace (toto se uvádí i na doplňujícím posudku PK MPSV). Zástupkyně žalobce dále uvedla, že se domnívala, že je vyzvána k tomu, aby s dítětem (které v tu dobu navíc bylo podle ní nemocné) kvůli aktuální epidemiologické situaci k jednání PK víceméně raději nejezdila, a byla přesvědčena, že budou znovu pozváni, až se epidemiologická situace zlepší. Jejím úvahám soud přisvědčil jako oprávněným a logickým vzhledem k nejasnému obsahu pozvánky.
18. Nelze ani přehlédnout, že ve spise, kromě výše uvedené věty v posudku PK, zcela absentuje jakýkoli údaj o tom, že se žalobce z jednání PK omluvil, popř. kdy a z jakého důvodu. Rovněž toto zakládá procesní vadu, která ve svém důsledku může mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, neboť nelze s jistotou určit, zda žalobce měl omluvitelný důvod pro neúčast na jednání PK či nikoli, a zda tudíž na něho lze aplikovat závěr o nedostatečné součinnosti žalobce a s tím spojeným oprávněním rozhodnout o jeho zdravotním stavu bez jeho osobní přítomnosti.
19. Na základě uvedených úvah soud dospěl k závěru, že nelze v tomto případě neúčast žalobce na jednání klást za vinu samotnému žalobci a přičítat mu ji k jeho tíži a rozhodnout o jeho zdravotním stavu bez jeho účasti. Žalovanému proto soud ukládá, aby v novém řízení žalobce znova a řádným způsobem vyzval k účasti na jednání PK MPSV a

také aby případná omluva žalobce z jednání byla žalovaným zdokumentována a doložena.

20. K samotnému vyhodnocení, že žalobce zvládá základní životní potřebu, tělesnou hygienu, žalovaný v napadeném rozhodnutí poukázal na závěry PK MPSV: „V pohybové oblasti objektivizován normální nález, na páteři, na horních a dolních končetinách není prokázáno funkční postižení kloubní ani svalové, není prokázáno funkční postižení hybnosti, jemná motorika je funkční. Skelet je bez deformit. Není prokázána lateralizace či paretické postižení končetin. Dle zhodnocení zdravotního stavu a funkčního postižení odborným pediatrem, MUDr. T. V., Pediatrická klinika FN Plzeň: není odůvodněné přiznání nezvládání ZZP tělesná hygiena. Z dostupné zdravotní dokumentace vyplývá, že somatický nález u posuzovaného je v normě. Z psychologického vyšetření vyplývá, že posuzovaný má poruchu aktivity a pozornosti, a balbuties. Ani tato skutečnost však nesplňuje zákonné podmínky pro přiznání nezvládání základní životní potřeby – tělesná hygiena. PK MPSV sděluje, že zohlednila nutnost pomoci a dohledu při zvládání základních životních potřeb: péče o zdraví, osobní aktivity. Ostatní základní životní potřeby zohlednit nelze, neboť z doložených lékařských nálezů nelze prokázat mimořádnou péči, která svým rozsahem náročností a nutností značně převyšuje péči o zdravé dítě stejného věku. Vyjádření PK MPSV k oduznání příspěvku na péči z I. st.: Z dostupné dokumentace vyplývá, že při jednání dne 27. 6. 2016 na OSSZ Sokolov ve věci příspěvku na péči bylo posuzovanému přiznáno nezvládání 1 základní životní potřeby: f) tělesná hygiena. Toto posudkové zhodnocení a závěr se jeví PK MPSV jako nadhodnocené, neboť z doložených lékařských nálezů nešlo prokázat mimořádnou péči, která svým rozsahem, náročností a nutností značně převyšuje péči o zdravé dítě stejného věku. U zdravého dítěte musí pečující osoba dohlížet nad prováděním celkové hygieny. Ani nebyla prokázána těžká mentální retardace, ve smyslové oblasti stav bez funkčního postižení.
21. Pokud jde o citované odůvodnění žalobcova rozsahu zvládání základní životní potřeby – tělesné hygieny – dle názoru soudu se toto odůvodnění nijak zásadním způsobem neodlišuje od toho, jak argumentoval žalovaný ve svém předchozím rozhodnutí, neboť je pouze opětovně uvedeno, že z dostupných podkladů nezvládání tělesné hygieny nelze prokázat. Soud proto dospěl k závěru, že žalovaný znovu nedostal pokynům uloženým mu předchozím rozsudkem v téže věci, tj. zjistit, zda je žalobce pro svou poruchu pozornosti schopen rozpoznat, provést a zkontrolovat správnost zvládnutí tělesné hygieny ve společensky přijatelném standardu a zda je nepochybně zvýšená péče ze strany babičky pouze zvýšená, nebo podstatně přesahuje péči poskytovanou osobě téhož věku.
22. Na základě výše uvedeného soud napadené rozhodnutí zrušil pro vady podle § 76 odst. 1 písm. b), c) s. ř. s. a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1, 3 a 4 s. ř. s.). V novém řízení žalovaný doplní dokazování ve výše uvedeném směru.
23. Procesně úspěšný žalobce má vůči neúspěšnému žalovanému právo na náhradu řízení (§ 60 odst. 1 věty první s. ř. s.). Žalovaný je proto povinen do jednoho měsíce ode dne právní moci tohoto rozsudku zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v celkové výši 10.623,80 Kč za 4 úkony právní služby po 1 000 Kč spočívající v převzetí a přípravě zastoupení a podání ve věci samé – doplnění žaloby, nahlížení do spisu, účast na jednání [§ 11 odst. 1 písm. a) a písm. d) ve spoj. s § 7, § 9 odst. 2 a § 11 odst. 3 advokátního tarifu], 4 režijní paušály po 300 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu a dvakrát cestovné ze Sokolova do Plzně spolu se ztrátou času.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. (§ 12 odst. 1, § 102, § 104a, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 27. května 2022

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně